Teitl: **Title:**	Polisi Plant Sy'n Cael Gofal a Rhai Sy'n Gadael Gofal	
Fersiwn: Version	2	
I bwy mae'r Polisi hwn yn berthnasol? **Who does this Policy Relate to?**	Myfyrwyr / Staff / Myfyrwyr a Staff / Arall (rhowch fanylion) Myfyrwyr Staff / Myfyrwyr	

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth / Equality & Diversity

Dolen at Gam 1 Asesu Effaith (ar Gydraddoldeb a'r Gymraeg): / Impact Assessment Stage 1 (Equality & Welsh) link:	AEG Plant Sy'n Cael Gofal a Rhai Sy'n Gadael Gofal
Effaith ar yr Iaith Gymraeg *Mae asesiad effaith wedi'i gynnal ar y polisi hwn i ystyried ei effaith ar yr Iaith Gymraeg yn unol â Safonau'r Gymraeg (94-104) a Mesur yr Iaith Gymraeg (Cymru) 2011.*	*Welsh Language Impact* Mae asesiad effaith wedi'i gynnal ar y polisi hwn i ystyried ei effaith ar y Gymraeg yn unol â Safonau'r Gymraeg (94-104) a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

Adolygu a Chymeradwyo / Review and Approval

Perchennog y Ddogfen:Document Owner:	Teitl swydd / Job title Pennaeth Gwasanaethau Dysgwyr	
Ymgynghoriad/ Consultation:	Rhestrwch nhw / Please list Y Grŵp Diogelu Grŵp Cyfathrebu a Diwylliant	
Dyddiad Cymeradwyo / Date Approved	Cymeradwyaeth y Pwyllgor Mewnol e.e. Grŵp Diogelu / Internal Committee Approval e.g. Safeguarding Group	Enw'r Grŵp a'r Dyddiad / Name of group & date *Grŵp Diogelu 24/10/22*
	Pwyllgor Cyfathrebu a Diwylliant / Communications & Culture Committee:	*11/01/23*
	Pwyllgorau'r Pwyllgor Archwilio a Risg / Audit & Risk Committee:	*Amherthnasol*

	Bwrdd / Board Committees: Pwyllgor Cwricwlwm a Safonau / Curriculum & Standards Committee Pwyllgor Cyllid, Pobl a Diwylliant /	 *Amherthnasol*

	Finance, People & Culture Committee:	*Amherthnasol*
	Corff Llywodraethu / Governing Body:	*Amherthnasol*
Dyddiad Adolygu: Review Date:	17/06/2026	

Anfonwch y ddogfen wedi ei chymeradwyo i'w chyfieithu gan ddefnyddio'r Ffurflen Cais Cyfieithu Send approved document for Translation using the Translation Request Form

Rhifwch bob adran a pharagraff
Please number each section and paragraph

Tabl Cynnwys

Polisi Plant Sy'n Cael Gofal a Rhai Sy'n Gadael Gofal

1. Diben	2
2. Cwmpas	2
3. Prif Egwyddorion	3
4. Cyfrifoldebau	3/4
5. Ymgynghoriad/Adolygiad	4
6. Deddfwriaeth	4
7. Y Gymraeg	5
8. Cynhwysiant	5

Strategaeth / Polisi

1. Diben

1.1. Mae Coleg Cambria wedi ymrwymo i ddarparu addysg o safon i'w holl ddysgwyr. Mae'r ymrwymiad i 'Blant sy'n Cael Gofal' (LAC) a Phlant sy'n 'Gadael Gofal' yn cael ei arwain gan ddeddfwriaeth gyfredol a chanllawiau cyfredol gan yr Adran Addysg.

1.2. Y diben yw darparu arweiniad i staff ar sut i gefnogi plant sy'n cael gofal a rhai sy'n gadael gofal gan weithio ar y cyd ag Awdurdodau Addysg Lleol, Timau LAC

a Gadael Gofal.

2. Cwmpas

2.1. Mae LAC yn cyfeirio at bobl ifanc a allai fod yn:

2.1.1. **Cael eu Lletya** - Sefydlir trefniant gwirfoddol oherwydd bod y rhiant/rhieni ar goll neu'n methu ymdopi oherwydd salwch. Gall y trefniant hefyd fod yn rhan o gynllun amddiffyn person ifanc a drafodwyd gyda'r teulu. Yn yr amgylchiadau hyn, y rhiant/rhieni sy'n cadw cyfrifoldeb rhiant.

2.1.2. **Mewn Gofal -** Dim ond os bydd Llys wedi gwneud Gorchymyn Gofal y bydd person ifanc yn cael ei roi 'mewn gofal'.Gellir cyhoeddi gorchymyn os credir bod yr unigolyn ifanc yn dioddef, neu'n debygol o ddioddef, niwed sylweddol. Fel rheol, bydd gorchymyn gofal yn rhoi cyfrifoldeb rhiant i'r awdurdod lleol ond gellir hefyd ei rannu gyda'r rhieni.

2.1.3. **Ar Remand/Yn y Ddalfa** - os cyhoeddwyd gorchymyn amddiffyn brys: os yw'r unigolyn wedi ei gymryd o'r cartref wrth i'r heddlu ddefnyddio eu grymoedd amddiffyn / gan lys yn gorchymyn Adran Gwasanaethau Plant i letya person ifanc sydd eisoes yn destun gorchymyn goruchwylio oherwydd ymddygiad troseddol. Gall y cyfnod gweithredu fod hyd at chwe mis.

2.1.4. **Gadael Gofal -** pobl ifanc sy'n gadael y system ofal ac sydd wedi bod yng ngofal yr Awdurdod Lleol am gyfnod o 13 wythnos neu ragor dros eu pen blwydd yn 16 oed, ac sy'n cael eu cefnogi trwy lety â chymorth neu fyw'n annibynnol.

3. Prif Egwyddorion

3.1. Gall pobl ifanc LAC neu Rai sy'n Gadael Gofal fod ag un neu ragor o'r heriau canlynol:

3.1.1. hunan-barch isel

3.1.2. safonau addysgol isel oherwydd absenoldeb o'r coleg

3.1.3. perygl o bresenoldeb gwael a gadael y cwrs yn gynnar 3.1.4. oedi mewn datblygiad cymdeithasol/emosiynol/gwybyddol 3.1.5. cael eu bwlio neu eu bod wedi bwlio eraill

3.1.6. materion iechyd meddwl

3.1.7. ychydig o ffrindiau neu ymdeimlad o unigedd 3.1.8. materion ymddygiadol

3.1.9. cysylltiad gwael gydag eraill

3.2. Mae'n bosibl y bydd hyn yn eu gwneud yn agored i niwed o ran gwireddu eu potensial addysgol a'u cyfleoedd bywyd yn y dyfodol, ac felly bydd y Coleg yn cymryd pob cam i sicrhau bod cymorth priodol ac ymyriadau wedi'u targedu ar waith ar gyfer dysgwyr dynodedig o'r fath.

4. Cyfrifoldebau

4.1. Pan fydd myfyriwr wedi ei nodi yn Blentyn sy'n Derbyn Gofal (LAC) neu'n Berson Ifanc sy'n Gadael Gofal (LC), bydd y Tîm Diogelu'n gweithio gyda'r Dirprwy Gyfarwyddwr perthnasol i sicrhau:

4.1.1. Bod Cynghorydd Gwasanaethau Myfyrwyr neu aelod arall priodol o'r staff yn cael ei bennu fel Mentor i fonitro cynnydd yn wythnosol a chynnig cefnogaeth ar adegau allweddol, gan gysylltu gyda'r Anogwr Cynnydd yn y maes y mae'r unigolyn ifanc yn astudio ynddo. Os nad oes angen ymyriad,

bydd y Cynghorydd yn cyfarfod â'r unigolyn ifanc yn rheolaidd i sicrhau y cyflawnir canlyniad cadarnhaol.

4.1.2. Datblygu Cynllun Addysg Personol (PEP) cadarn mewn partneriaeth â'r Cymhorthydd Dysgu sy'n gyfrifol am y person ifanc.

4.1.3. Dim ond ar sail "yr angen i wybod" y rhennir gwybodaeth am y LAC neu'r LC gyda staff a bod gan yr holl gydweithwyr hynny yn deall yn briodol y materion sy'n effeithio ar y LAC neu'r LC a'r angen am gyfrinachedd.

4.2. Bydd y Swyddog Diogelu yn sicrhau bod aelod o'r tîm yn:

4.2.1.1. sicrhau bod y person ifanc a'r gofalwr/gofalwyr yn cael gwybod yn gynnar am gyfarfodydd coleg e.e.nosweithiau rhieni; 4.2.1.2. sicrhau bod y LAC neu'r LC yn cael gwybod am weithgareddau allgyrsiol a dysgu y tu hwnt i oriau arferol, a'u bod yn cael ei annog i fynd iddynt;

4.2.1.3. sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei drosglwyddo'n briodol rhwng unigolion, asiantaethau perthnasol a cholegau eraill;

4.2.1.4. ceisio cynnal cyfarfodydd gyda phartïon perthnasol pan fydd y person ifanc yn cael anawsterau, yn enwedig os oes perygl y bydd yn cael eu gwahardd am gyfnod penodol/yn barhaol;

4.2.1.5. sefydlu 'tîm' gyda phartïon priodol i sicrhau bod y person ifanc yn cael profiad cadarnhaol a fydd yn arwain at gymwysterau, cyflawni a dilyniant. Bydd y 'tîm' hwn yn cynnwys y Cydlynydd Cymorth Ychwanegol, Yr Anogwr Cynnydd / Tiwtor Personol ac unrhyw asiantaeth allanol sy'n gysylltiedig â'r person ifanc;

4.2.1.6. sicrhau os yw'r LAC neu'r LC "Mewn Perygl" o adael y cwrs yn gynnar oherwydd presenoldeb neu ymddygiad gwael, y byddant yn cael cymorth gan Gynghorydd Gwasanaethau Myfyrwyr mewn cyfarfodydd gyda'r Tiwtor neu Ddirprwy Gyfarwyddwr i drafod problemau;

4.2.1.7. sicrhau bod y dogfennau sy’n ymwneud â’r LAC neu’r LC yn cael eu cwblhau a’u dychwelyd yn brydlon i’r awdurdod goruchwyliol;

4.2.1.8. darparu adroddiadau’n flynyddol i Grŵp Diogelu’r Coleg.

5. Ymgynghoriad/Adolygiad

5.1. Bydd y polisi hwn a’r weithdrefn gysylltiedig yn cael eu hadolygu bob 3 blynedd neu ar unwaith yng ngoleuni canllawiau a/neu ddeddfwriaeth newydd sy’n cael eu cyflwyno, a’u cyflwyno i Grŵp Diogelu’r Coleg a Grŵp Cyfathrebu a Diwylliant y Coleg i’w cymeradwyo. Ymgynghorir â’r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol a’r Grŵp Strategol Cenedlaethol (Llywodraeth Cymru) lle bo’n briodol mewn ymateb i ddeddfwriaeth a chanllawiau statudol.

6. Deddfwriaeth

6.1. Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Rhan 6 Cod Ymarfer

6.2. Codi uchelgeisiau a chyrhaeddiad addysgol plant sy'n cael gofal yng Nghymru - Ionawr 2016

6.3. Deddf Plant a Phobl Ifanc 2008

6.4. Deddf Plant 1989 - Adran 22(3)

7. Y Gymraeg

7.1. Gall dysgwyr a gofalwyr ddewis defnyddio’r Gymraeg neu’r Saesneg fel sy’n ofynnol gan Lywodraeth Cymru o dan adran 44 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

8. Cynhwysiant

8.1. Gofynnir i fyfyrwyr ddarparu manylion am unrhyw anghenion cynhwysiant a all fod ganddynt ar gais gan gynnwys y statws PDG/LC. Mae hyn yn galluogi'r Cydlynydd Diogelu i sefydlu manylion myfyrwyr unigol cyn dechrau yn y coleg, gan sicrhau bod y coleg yn darparu'r cymorth gorau posibl yn gynnar. Dilynir y broses Gynhwysiant ar gyfer pob myfyriwr.